

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Aruanne ühisettevõtte „Euroopa juhtpositsiooni tugevdamine
elektroonikakomponentide ja -süsteemide toel“ eelarveaasta 2017
raamatupidamise aastaaruande kohta

Koos ühisettevõtte vastusega

SISUKORD

	Punkt
Sissejuhatus	1–10
Ühisettevõtte ECSEL loomine	1–2
Juhtimine	3–5
Eesmärgid	6
Ressursid	7–9
Komisjoni hindamised	10
Arvamus	11–28
Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta	12
Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	13
Alus märkusega arvamuse esitamiseks raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	14–18
Märkusega arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta	19
Juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustused	20–22
Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel	23–28
Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine	29–35
2017. aasta eelarve täitmine	29
Mitmeaastane eelarve täitmine seitsmenda raamprogrammi raames	30
Mitmeaastane eelarve täitmine programmi „Horisont 2020“ raames	31–35
Sisekontrollimehhanismid	36–37
Haldusmenetlused	36–37
Muud teemad	38
Tööstusharu esindavate liikmete osaluse võimendamine	38
Teave komisjoni hindamiste kohta	39–40
Lisa. Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed	
Ühisettevõtte vastus	

SISSEJUHATUS

Ühisettevõtte ECSEL loomine

1. Brüsselis asuv ühisettevõtte „Euroopa juhtpositsiooni tugevdamine elektroonikakomponentide ja -süsteemide toel“ (edaspidi „ühisettevõtte ECSEL“ või „ühisettevõtte“) asutati mais 2014¹ ajavahemikuks kuni 31. detsember 2024. Ühisettevõtte ECSEL asendas määrustega (EÜ) nr 72/2008 ja (EÜ) nr 74/2008 loodud ühisettevõtted ENIAC ja ARTEMIS, mis suleti 26. juunil 2014, ning on nende õigusjärglane. Ühisettevõtte ECSEL alustas iseseisvalt tööd 27. juunil 2014.
2. Ühisettevõtte ECSEL on nanoelektronika ja manussüsteemide valdkonnas tegutsev avaliku ja erasektori partnerlus. Ühisettevõtte ECSEL asutajaliikmed on Euroopa Liit, mida esindab komisjon, ECSELi osalevad riigid² ning kolm erasektori ühendust (AENEAS, ARTEMISIA ja EPoSS), mis esindavad manus- ja küberfüüsikaliste süsteemide, arukate integreeritud süsteemide ning mikro- ja nanoelektronika valdkonnas tegutsevaid äriühinguid ning uurimis- ja arendusorganisatsioone.

Juhtimine

3. Ühisettevõtte ECSEL juhtimisstruktuur hõlmab juhatust, tegevdirektorit, ametiasutuste nõukogu ja erasektorist pärit liikmete nõukogu.
4. Juhatuse koosneb ühisettevõtte liikmete esindajatest. Juhatuse vastutab ühisettevõtte ECSEL strateegilise suuna ja tegevuse eest ning teeb tegevuse elluviimise üle järelevalvet. Tegevdirektor on ühisettevõtte igapäevase juhtimise eest vastutav tegevjuht.
5. Ametiasutuste nõukogus on ühe liikmega esindatud komisjon ja ühe liikmega iga ühisettevõttes ECSEL osalev riik. Ametiasutuste nõukogu otsustab avaliku sektori

¹ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 561/2014 ühisettevõtte ECSEL asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 152).

² Austria, Belgia, Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Taani, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Ungari, Iirimaa, Iisrael, Itaalia, Läti, Leedu, Luksemburg, Malta, Madalmaad, Norra, Poola, Portugal, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania, Rootsi ja Ühendkuningriik.

rahastamise eraldamise valitud projektidele. Erasektorist pärit liikmete nõukogu koosneb ühissettevõtte ECSEL erasektorist pärit liikmetest ning koostab ühissettevõtte ECSEL strateegilise teadusuuringute ja innovatsioonikava.

Eesmärgid

6. Ühissettevõtte ECSEL peamine eesmärk on aidata kaasa tugeva ja maailmas konkurentsivõimelise elektroonikakomponentide ja -süsteemide tööstuse väljakujunemisele liidus. Täiendavad eesmärgid on tagada elektroonikakomponentide ja -süsteemide kättesaadavus peamiste turgude jaoks ja ühiskondlike probleemide lahendamiseks, ning säilitada ja suurendada Euroopas pooljuhtide ja arukate süsteemide tootmise võimet. Lisaks püüab ühissettevõtte ECSEL kooskõlastada strateegiad liikmesriikidega, et meelitada ligi erasektori investeeringuid ja aidata tõhustada avaliku sektori toetust, vältides tarbetut jõupingutuste dubleerimist ja killustamist ning hõlbustades asjakohaste teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas tegutsejate osalemist.

Ressursid

7. Ühissettevõtte ECSEL tegevusse programmi „Horisont 2020“ kaudu antav maksimaalne ELi toetus on 1,185 miljardit eurot³. Vähemalt sama suure summa peavad panustama ühissettevõttes ECSEL osalevad riigid⁴. Erasektorist pärit liikmete toetus peab olema vähemalt 1657,5 miljonit eurot⁵.

8. Ühissettevõtte ECSEL halduskulud tuleb katta liikmete rahalise osalusega järgmiselt: maksimaalselt 15,3 miljonit eurot ELilt ja 1% kõikide projektide kogukulude summast tööstusharu esindavatelt liikmetelt (vähemalt 19,7 miljonit eurot, kuid mitte üle 48 miljoni euro)⁶.

³ Määruse (EL) nr 561/2014 artikli 3 lõige 1.

⁴ Määruse (EL) nr 561/2014 artikli 4 lõige 1.

⁵ Määruse (EL) nr 561/2014 artikli 4 lõige 2.

⁶ Ühissettevõtte ECSEL põhikirja (määruse (EL) nr 561/2014 I lisa) artikli 16 lõige 2. Lisaks maksti vastavalt sama määruse artiklile 19 perioodil 2014–2017 ühissettevõtte ECSEL halduskuludeks

9. Ühisettevõtte ECSEL 2017. aasta lõplik eelarve oli 290,1 miljonit eurot (2016. aastal 244 miljonit eurot). 31. detsembri 2017. aasta seisuga oli ühisettevõttel 29 töötajat (2016. aastal 29)⁷.

Komisjoni hindamised

10. Komisjon viis 2017. aasta juunis lõpule ühisettevõtte seitsmenda raamprogrammi tegevuse lõpliku hindamise ja programmi „Horisont 2020“ tegevuse vahehindamise, mille järel ühisettevõtte koostas tegevuskavad hindamistes esitatud soovitude täitmiseks. Sellest tulenevalt sisaldab käesolev aruanne ühisettevõtte poolt soovitude täitmiseks koostatud tegevuskavu käsitlevat osa, mis on mõeldud üksnes teavitamiseks ning mis ei moodusta osa kontrollikoja auditiarvamusest ega tähelepanekutest.

ARVAMUS

11. Kontrollikoda auditeeris:

- a) ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁸ ja eelarve täitmise aruannetest⁹ 31. detsembril 2017. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287 sätestatud nõuetele.

järgmised summad, et viia lõpule nõukogu määruste (EÜ) nr 72/2008, millega asutatakse ühisettevõtte ENIAC (ELT L 30, 4.2.2008, lk 21) ja (EÜ) nr 74/2008, millega luuakse ühisettevõtte ARTEMIS (ELT L 30, 4.2.2008, lk 52), alusel käivitatud meetmed: a) 2 050 000 eurot ELilt; b) 1 430 000 eurot AENEAS ühenduselt; c) 975 000 eurot ARTEMISIA ühenduselt.

⁷ Täiendav teave ühisettevõtte ja selle tegevuse kohta on kättesaadav selle veebisaidil www.ecsel-ju.eu.

⁸ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁹ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

12. Kontrollikoja hinnangul annab ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ühissetevõtte finantsolukorrast 31. detsembri 2017. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni paarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

13. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2017 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus märkusega arvamuse esitamiseks raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

14. Ühissetevõtte ECSEL võttis üle ühissetevõtete ARTEMIS ja ENIAC seitsmenda raamprogrammi projektid. Ühissetevõttes ECSEL osalevate riikide riiklike rahastamisasutuste väljastatud kulude heakskiitmise kontrollitõendite alusel tehti nende ühissetevõtte ECSEL projektide raames makseid kokku summas 76,4 miljonit eurot (2016. aastal 118 miljonit eurot), mis on 32% (2016. aastal 54%) kõigist ühissetevõtte poolt 2017. aastal tegevuskulude katteks tehtud maksetest.

15. Ühissetevõtted ARTEMIS ja ENIAC olid sõlminud riiklike rahastamisasutustega halduskoostöö lepingud, mille kehtivus jätkub ka peale nende ühissetevõtete ühinemist ühissetevõtteks ECSEL. Riiklikud rahastamisasutused teevad nende lepingute alusel ühissetevõtte nimel seitsmenda raamprogrammi projektimaksete järelauditeid. Ühissetevõtete ARTEMIS ja ENIAC järelaudite strateegia toetus suurel määral riiklike rahastamisasutuste tehtavale väljamaksetaotluste auditeerimisele¹⁰.

16. Ühissetevõtte ECSEL on võtnud meetmeid riiklike rahastamisasutuste auditite hindamiseks ning on saanud rahastamisasutustelt kirjalikud deklaratsioonid selle kohta, et riiklikud protseduurid

¹⁰ ARTEMISi ja ENIACi järelaudite strateegiate kohaselt peab ühissetevõtte vähemalt korra aastas hindama seda, kas liikmesriikidelt saadud teave annab piisava kindluse tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

annavad piisava kindluse tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Riiklike rahastamisasutuste kasutatavad erinevad auditimetoodikad ja protseduurid ei võimalda aga usaldusväärselt arvutada ühissettevõtte ECSEL ühtset kaalutud veamäära ega allesjäänud veamäära.

17. Seega ei olnud kontrollikojal võimalik teha järeldust järelauditite mõjususe kohta ega hinnata, kas see peamine kontrollimehhanism annab seitsmenda raamprogrammi projektide alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta piisava kindluse¹¹.

18. Riiklike rahastamisasutuste kasutatavate erinevate auditimetoodikate ja protseduuride küsimus ei ole programmi „Horisont 2020“ projektide rakendamise puhul aktuaalne, sest järelauditite eest vastutab komisjoni ühine audititeenistus¹². Ühissetevõtte ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi ühine audititalitus alustasid 2017. aastal programmi „Horisont 2020“ esimest juhuvalimil põhinevat järelauditit, mille tulemused esitatakse siiski alles ühissettevõtte 2018. aasta tegevusaruandes.

Märkusega arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

19. Välja arvatud punktides 14–18 kirjeldatud küsimuste võimalik mõju, on 2017. aasta 31. detsembril lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kontrollikoja hinnangul kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Juhtkonna ja organisatsiooni järelevalve eest vastutavate isikute kohustused

20. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja ühissettevõtte finantsmäärusele vastutab juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise ning raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. Juhtkonna kohustused hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus,

¹¹ Vt ka ühissettevõtte ECSEL 2017. aasta tegevusaruande X peatükk.

¹² Nõukogu määruse (EL) nr 561/2014 artikli 13 lõige 2.

finantstehingud ja teave oleks kooskõlas vastavate õigusaktidega. Ühissettevõtte juhtkonnal on lõplik vastutus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

21. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata ühissettevõtte vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele, avaldades tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, ja lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

22. Isikud, kelle ülesandeks on organisatsiooni järelevalve, vastutavad selle finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

23. Kontrollikoja eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et ühissettevõtte raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule või muudele asjaomastele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitav avaldus, mis kinnitab raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et oluline väärkajastamine või nõuete mittejärgimine auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

24. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning aruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Audiitor valib protseduurid, tuginedes oma hinnangule, sh hinnates aruandes pettusest või vigadest põhjustatud olulise väärkajastamise ja selle aluseks olevate tehingute Euroopa Liidu õigusraamistiku olulise nõuetele mittevastavuse riski. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte arvamuse esitamiseks sisekontrollimehhanismide tulemuslikkuse kohta) võtab audiitor riskihinnangu tegemisel arvesse aruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks ning selle alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud sisekontrollimehhanisme. Auditi käigus hinnatakse ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ja juhtkonna koostatud arvestushinnangute põhjendatust, samuti aruande üldist esituslaadi.

25. Tulude puhul kontrollib kontrollikoda komisjonilt saadud toetust ning hindab ühissettevõtte tasude ja muude tulude kogumise korda.

26. Kulude puhul auditeerib kontrollikoda maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Kõiki makseliike (sealhulgas vara soetamiseks tehtud makseid) auditeeritakse nende tegemise seisuga.

27. Käesoleva aruande ja kinnitava avalduse koostamisel võttis kontrollikoda arvesse sõltumatu välisaudiitori audititööd, mis hõlmas ühisettevõtte raamatupidamise aastaaruande kontrollimist vastavalt ELi finantsmääruse artikli 208 lõikes 4¹³ sätestatud nõuetele.

28. Järgnevad kommentaarid ei sea kontrollikoja arvamusi kahtluse alla.

EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE

2017. aasta eelarve täitmine

29. 2017. aasta lõplik eelarve sisaldas 183,9 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringuid ning 290,1 miljonit eurot maksete assigneeringuid. Kulukohustuste ja maksete assigneeringute kasutusmäärad olid vastavalt 98% ja 83%.

Mitmeaastane eelarve täitmine seitsmenda raamprogrammi raames

30. Enda sulgemise ajaks juunis 2014 olid ühisettevõtted ARTEMIS ja ENIAC võtnud seitsmendast raamprogrammist rahastatava põhitegevusega seotud kulukohustusi summas 623 miljonit eurot (ARTEMIS 181 miljonit eurot ja ENIAC 442 miljonit eurot). Nendega seoses oli ühisettevõtte ECSEL kajastanud oma raamatupidamises 2017. aasta lõpu seisuga makseid summas 488 miljonit eurot (ARTEMIS 148 miljonit eurot ja ENIAC 340 miljonit eurot).

Mitmeaastane eelarve täitmine programmi „Horisont 2020“ raames

31. Maksimaalsest 1,185 miljardist eurost, mida ühisettevõttele ECSEL programmi „Horisont 2020“ raames kogu tema tegutsemisaja jooksul eraldada võib, oli EL 2017. aasta lõpuks eraldanud 377 miljonit eurot.

32. Ühisettevõtte ECSEL 28 osalevat riiki peavad panustama ühisettevõtte ECSEL tegevuskulude katteks vähemalt 1,170 miljardit eurot. 2017. aasta lõpu seisuga olid 2014.,

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

2015. ja 2016. aasta projektikonkurssides osalevad riigid (vastavalt 19, 21 ja 24) võtnud kulukohustusi summas 404 miljonit eurot ja teinud makseid summas 150,5 miljonit eurot (13% kogu vajalike osamaksete mahust). Hoolimata programmi „Horisont 2020“ projektide rakendamise varajasest etapist on osalevate riikide osamaksete ilmselge väiksus seotud asjaoluga, et mõned osalevad riigid kajastavad ja esitavad kulud alles nende toetatud projektide lõppedes.

33. Tööstusharu esindavatel liikmetel ühissettevõtte tegevuskulude katteks ette nähtud 1 657,5 miljoni euro suurusest summast oli 2017. aasta lõpuks ühissettevõtte hinnangul tehtud mitterahalisi sissemaksid summas 421 miljonit eurot.

34. Sellest tulenevalt oli 2017. aasta lõpus tööstusharu esindavate liikmete osaluse kogusumma 421 miljonit eurot ning ELi rahalise osaluse summa 377 miljonit eurot.

35. Ühissettevõtte ECSEL maksimaalsest 1204,7 miljoni euro¹⁴ suurusest tegevus- ja halduseelarvest oli ühissettevõtte 2017. aasta lõpuks kulukohustustega katnud 455 miljonit eurot ja teinud makseid summas 314 miljonit eurot, mis olid enamikus eelmaksed programmi „Horisont 2020“ esimese etapi projektide jaoks.

SISEKONTROLLIMEHHAANISMID

Haldusmenetlused

36. 2017. aastal täheldas kontrollikoda olulisi puudusi hankemenetluste haldamises (nt sobimatu hankemenetluse valik, osutatavate teenuste mittetäielik määratlus, muudatuste hiline allkirjastamine).

37. Peale selle ei olnud ühissettevõtte oma erandite registris 2017. aastal nõuetekohaselt dokumenteeritud juhtkonna poolseid kontrollide tühistamisi ega kõrvalekaldeid kehtestatud

¹⁴See summa sisaldab ELi maksimaalset rahalist osalust ühissettevõtte tegevus- ja halduskuludes (1185 miljonit eurot) ning tööstusharu esindavate liikmete rahalist toetust ühissettevõtte halduskulude jaoks (19,7 miljonit eurot).

protsessidest ja menetlustest. Selline olukord mõjutab juhtkonna suutlikkust tagada sisekontrolliprotsesside mõjusust ja leevendada kiiresti menetluslike puudusi.

MUUD TEEMAD

Tööstusharu esindavate liikmete osaluse võimendamine

38. Üks ühissetevõtte põhieesmärgke on suurendada tööstusharu esindavate liikmete panust oma tegevusse. Ühissetevõtte asutamismääruse kohaselt peab minimaalne võimendustegur olema 1,42¹⁵. Kui kõik avaliku sektori vahendid, mis tulenevad nii programmist „Horisont 2020“ kui ka osalevate riikide osast, kokku arvestada, on minimaalne võimendustegur 0,7¹⁶.

TEAVE KOMISJONI HINDAMISTE KOHTA

39. Seitsmenda raamprogrammi raames tegutsenud ühissetevõtete ARTEMIS ja ENIAC lõplik hindamine hõlmas ajavahemikku 2008–2013¹⁷ ning programmi „Horisont 2020“ raames tegutseva ühissetevõtte ECSEL vahehindamine hõlmas ajavahemikku 2014–2016¹⁸.

Hindamised viidi läbi sõltumatute ekspertide abiga, nagu on ette nähtud ühissetevõtteid käsitlevate nõukogu määrustega¹⁹, ning need hõlmasid ühissetevõtete töö asjakohasust, tõhusust, tulemuslikkust, sidusust ja ELi lisandväärtust, pöörates täiendavalt tähelepanu avatusele, läbipaistvusele ning teadustegevuse kvaliteedile. Hindamiste tulemusi võeti

¹⁵ Tööstusharu esindavate liikmete minimaalsed mitterahalised sissemaksed ühissetevõtte tegevusse (1657,5 miljonit eurot), jagatuna ELi maksimaalse rahalise toetusega ühissetevõttele (1,185 miljardit eurot).

¹⁶ Tööstusharu esindavate liikmete minimaalsed mitterahalised sissemaksed ühissetevõtte tegevusse (1657,5 miljonit eurot), jagatuna ELi ja osalevate riikide osamaksude kogusummaga (2,355 miljardit eurot) ühissetevõttele.

¹⁷ Lõplik aruanne seitsmenda raamprogrammi raames tegutsevate ühissetevõtete ARTEMIS ja ENIAC kohta. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/artemis-eniac.pdf>

¹⁸ Programmi „Horisont 2020“ raames tegutseva ühissetevõtte ECSEL (2014–2016) vahehindamine. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/ecsel.pdf>

¹⁹ Komisjoni kohustuslikud hindamised, kohaldades nõukogu määruse (EL) nr 74/2008 (ühissetevõtte ARTEMISE kohta), nõukogu määruse (EL) nr 72/2008 (ühissetevõtte ENIAC kohta) ja nõukogu määruse (EL) nr 561/2014 (ühissetevõtte ECSEL asutamise kohta) artiklit 11.

arvesse aruandes, mille komisjon esitas Euroopa Parlamendile ja nõukogule oktoobris 2017²⁰.

40. Vastuseks hindajate esitatud soovitudele²¹ koostas ühisettevõtte tegevuskava, mille ühisettevõtte ECSEL juhatus võttis vastu aprillis 2018. Tegevuskava hõlmab suurt hulka ühisettevõtte rakendatavaid meetmeid²², millest mõne elluviimist on juba alustatud²³; enamikku meetmeid tuleks rakendada 2018. ja 2019. aastal, kuid mõnda neist peeti ühisettevõtte ECSEL pädevusse mittekuuluvaks²⁴.

²⁰ Komisjoni talituste töödokument. Programmi „Horisont 2020“ alusel tegutsevate ühisettevõtete vahhindamine, {SWD (2017) 339 final}.

²¹ Hindajate esitatud soovitusel on järgmised: määratleda selgelt elektroonikakomponentide ja -süsteemide teadus- ja arendustegevuse pikaajaline strateegia; kolme ECSELi tootmisliitu paremini integreerida; edendada selliste projektide valikut, mis rõhutavad teadustegevuse vertikaalset integreerimist; suurendada VKEde osalust ja uurida sünergiat teiste ühisettevõtetele; vähendada haldust ja keskenduda strateegiale; ühtlustada läbivaatamis- ja aruandlusmenetlusi; julgustada liikmesriike võtma kohustusi ECSEL tegevuse mitmeaastaseks rahastamiseks; töötada välja asjakohased parameetrid projektide teostamise ja mõju mõõtmiseks ning projekti tulemuste jälgitavuse ja taaskasutamise hõlbustamiseks.

²² Hindaja soovitude põhjal võetud tegevuskavas tõstatatud konkreetsed meetmed on järgmised: soodustada katseliinide kasutamist uute tulijate, eelkõige VKEde poolt; edendada vertikaalselt integreeritud ettepanekuid, pannes rõhku innovatsiooni, mõju ja rakendamisega seotud lisandväärtusele; julgustada ja toetada rohkem ECSELi liikmesriike pakkuma mitmeaastaseid rahastamiskohustusi; teha koostööd muude ühisettevõtetele; analüüsida tõhusaid meetodeid, et hinnata projektide mõju ja teha kindlaks asjakohased tulemuslikkuse põhinäitajad.

²³ Juba algatatud tegevused on: uue, elektroonikakomponentide ja -süsteemide strateegilise uurimiskava (SRA) ning mitmeaastase strateegilise teadusuuringute ja innovatsioonikava (MASRIA) ning 2018. aasta novembrisse kavandatud järgmise elektroonikakomponentide ja -süsteemide Euroopa foorumi korraldamise ettevalmistamine koos kolme ECSELi ühendusega.

²⁴ Eelkõige leidis ühisettevõtte ECSEL, et hindaja soovitus ühtlustada liikmesriikide osalemiseeskirjad ja riiklikud hüvitismäärad ei ole tema pädevuses.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Neven MATES, võttis käesoleva aruande vastu
2. oktoobri 2018. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K-H se', written in a cursive style.

president

Klaus-Heiner LEHNE

Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja kommentaar	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata)
	<i>Pettustevastase tegevuse strateegia</i>	
2015	<p>Ühisettevõtte finantseeskirjade kohaselt tuleb eelarvet täita mõjusa ja tõhusa sisekontrolliga (sh pettuste ja eeskirjade rikkumiste ärahoidmine, avastamine, korrigeerimine ja järelkontroll) kooskõlas¹.</p> <p>Pärast seda, kui Euroopa Komisjon võttis 2011. aasta juunis vastu pettustevastase võitluse strateegia, võeti vastu esimene ühine teadusuuringute valdkonna pettustevastane strateegia, mida ajakohastati 2015. aasta märtsis, et võtta arvesse programmi „Horisont 2020“ raames tehtavad muudatused². Teadusuuringute valdkonna pettustevastane strateegia sisaldab teadusuuringute valdkonna ühisettevõtete poolt elluviidavat tegevuskava.</p> <p>Ühisettevõttel ECSEL juba on sisekontrollimenetlused, mille abil saadakse piisavat kindlust pettuste ja eeskirjade rikkumiste ärahoidmise ja avastamise kohta (maksete eelkontrollid, huvide konfliktid poliitika, toetusaja juures tehtavad järelauditid). Ühisettevõtte ECSEL pettustevastane rakenduskava kiideti heaks 11. novembril 2016 ja see on rakendamisel.</p>	Pooleli

	<i>Huvide konfliktid</i>	
2016	Oma juhtimisstruktuuri ohustavate riskide leevendamiseks võttis ühisettevõtte ECSEL vastu huvide konflikti vältimise ja käsitlemise eeskirjad. Ühisettevõtte ei vastanud aga järjepidevalt juhatuse otsuses tehtud otsuses GB.2015.41 sätestatud nõuetele.	Pooleli

¹ Ühisettevõtte ECSEL finantseeskirjade artikkel 12.

² Näiteks ühise tugikeskuse loomine, millel on tsentraliseeritud audititalitus ja ühtlustatud tööprotsessid teadusuuringutega tegelevate ELi asutuste jaoks.

ÜHISETTEVÕTTE ECSEL VASTUS

16. Ühisettevõtte soovib rõhutada, et probleem on seotud seitsmenda raamprogrammi (FP7) õigusraamistikuga ega tulene ühisettevõtte tegevusest.

Sarnaselt 2016. aastaga korraldas ühisettevõtte jaanuaris riiklike kvaliteeditagamise süsteemide ulatusliku hindamise 2017. aasta jaoks, võttes arvesse 2085 projekti lõpetamise sertifikaati ja 990 audititõendit, mis saadi riiklikelt rahastamisasutustelt FP7 raames rahastatud projektide kohta. Ühisettevõtte on samuti palunud riiklikel rahastamisasutustel esitada alates jaanuarist 2018 iga-aastane kinnitav avaldus. Ühisettevõttele on saanud riiklikelt rahastamisasutustelt 20 avaldust (25st), mis katavad 98,54% rahastamisest, ja järeldeb, et auditaruanne ja avaldus kaitsevad liikmete finantshuve piisavalt.

34. Konkreetselt seoses 2014.–2016. aasta konkurssidega tahame rõhutada, et vastavalt lepingu sõlmimise otsustele ja programmi „Horisont 2020“ eeskirjadele võtsid eraisikutest toetusesaajad kulukohustusi summas 1096 miljonit eurot, millest 842 miljonit eurot on tööstusliitude liikmete kohustused (mitterahaline osalus) ja 256 miljonit eurot tööstusliitudesse mittekuuluvate liikmete kohustused.

36. Kõigi haldusteenuste hankemenetluste tõhusaks haldamiseks määrati eelarve, hangete ja lepingute assistent. Eelarve, hangete ja lepingute assistendi roll on tagada kooskõlastatud lähenemisviis ning hankemenetluste ja lepinguhalduse tsentraliseerimine, sealhulgas lepinguliste kohustuste seire ja järelmeetmed ning tulemusjuhtimine. Lisaks korraldati asjakohaste üksustega teadlikkuse tõstmise eriseminare.

37. Ühisettevõtte ECSEL on võtnud meetmeid, et tagada erandite registris kontrollide eiramiste ning kehtestatud protsessidest ja menetlustest juhtkonnapoolsete kõrvalekaldumiste nõuetekohane dokumenteerimine. Eelkõige vaadati läbi sisekontrolli standard nr 8 protsesside ja menetluste kohta, kirjeldades selgelt rolle ja vastutust, sealhulgas

Euroopa juhtpositsiooni tugevdamine elektroonikakomponentide ja -süsteemide toel

sisekontrolli ja auditijuhi teavitamist kõigist eranditest. Erandite registrit peetakse tsentraalselt ja seda ajakohastatakse regulaarselt. Kõik ühissetevõtte ECSEL töötajad osalesid 2018. aasta aprillis menetlusi käsitleval koolitusel. Need meetmed toetavad juhtkonna suutlikkust tagada sisekontrolliprotsesside tõhusus ja pakkuda kiiret leevendust menetluslike puuduste korral.